

МІЖНАРОДНІ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІ
НАУКОВІ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ

www.economy-confer.com.ua

Світ наукових досліджень

Збірник наукових
публікацій міжнародної
мультимідисциплінарної наукової
інтернет-конференції

Випуск 40

24-25 квітня 2025 р.

ISSN 2786-6823 (print)

AKADEMIA NAUK STOSOWANYCH
WYŻSZA SZKOŁA ZARZĄDZANIA I ADMINISTRACJI
W OPOLE

Тернопіль, Україна – Ополе, Польща
2025

УДК 001 (063)

Світ наукових досліджень. Випуск 40: матеріали Міжнародної мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції (м. Тернопіль, Україна, м. Ополе, Польща, 24-25 квітня 2025 р.) / за ред. : О. Патряк та ін. ГО “Наукова спільнота”, WSZIA w Opolu. Тернопіль: ФО- П Шпак В.Б. 2025. 204 с.

Збірник наукових публікацій укладено за матеріалами доповідей наукової мультидисциплінарної інтернет-конференції «Світ наукових досліджень. Випуск 40», які оприлюднені на інтернет-сторінці www.economy-confer.com.ua

Оргкомітет

ГО Наукова спільнота

Патряк Олександра Тарасівна, кандидат економічних наук, ЗУНУ;

Шевченко (Огінська) Анастасія Юріївна, кандидат економічних наук, директор ТОВ «Школа для майбутнього»;

Яремко Оксана Михайлівна, кандидат юридичних наук, доцент, ЗУНУ;

Станько Ірина Ярославівна, кандидат юридичних наук, адвокат;

Назарчук Оксана Михайлівна, доктор філософії (Ph.D.), ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана»;

Гомотюк Оксана Євгенівна, доктор історичних наук, професор, ЗУНУ;

Біловус Леся Іванівна, доктор історичних наук, кандидат філологічних наук, професор, ЗУНУ;

Ребуха Лілія Зіновіївна, доктор педагогічних наук, кандидат психологічних наук, професор, Західноукраїнський національний університет;

Недошитко Ірина Романівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Стефанишин Олена Василівна, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Ухач Василь Зіновійович, кандидат історичних наук, доцент, ЗУНУ;

Яблонська Наталія Мирославівна, кандидат філологічних наук, старший викладач, ЗУНУ;

Савчук Надія Антонівна, кандидат психологічних наук, доцент, ЛНТУ;

Рудакевич Оксана Мирославівна, кандидат філософських наук, ЗУНУ;

Русенко Святослав Ярославович, аспірант, ТНПУ імені Володимира Гнатюка.

Адреса оргкомітету:

46005, Україна, м. Тернопіль, а/с 797

тел. +380977547363 e-mail: economy-confer@ukr.net

Оргкомітет конференції не завжди поділяє думку учасників. В збірнику максимально точно збережена орфографія і пунктуація, які були запропоновані учасниками. Повну відповідальність за достовірність несуть учасники, їх наукові керівники та рецензенти.

Всі права захищені. При будь-якому використанні матеріалів конференції посилання на джерело є обов’язковим. Усі роботи ліцензуються відповідно до Creative Commons Attribution 4.0 International License

ISSN 2786-6823 (print)

© ГО “Наукова спільнота” 2025

© Автори статей 2025

ЗМІСТ

Економічне спрямування

Maryna Mykhailiuta

**CONTENT STRATEGY FOR BUSINESS IN THE GLOBALIZED
WORLD: THE ROLE OF COPYWRITING IN THE ENTRY
OF COMPANIES INTO INTERNATIONAL MARKETS.....12**

Атамась Галина Павлівна, Мішин Євген Олександрович

**ВПЛИВ РЕФОРМИ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ НА ПРОДОВОЛЬЧУ
БЕЗПЕКУ УКРАЇНИ: ВИКЛИКИ ТА МОЖЛИВОСТІ.....16**

Згадова Наталія Сергіївна, Паненко Олександр Євгенович

**СТІЙКІСТЬ ЛОКАЛЬНИХ ПРОДОВОЛЬЧИХ СИСТЕМ ЯК
ОСНОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ.....19**

Згадова Наталія Сергіївна, Рашевський Артем Валерійович

**ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНИХ ЗМІН НА СПОЖИВЧУ
ПОВЕДІНКУ В УКРАЇНІ: АНАЛІЗ ОСТАННІХ ТЕНДЕНЦІЙ.....21**

Кравцова С.Ф.

**КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА:
СУТНІСТЬ, ФАКТОРИ ТА МЕХАНІЗМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.....23**

Литвин Михайло Миколайович

АНАЛІЗ ДОХОДІВ НАСЕЛЕННЯ.....26

Ніколюк Олена Володимирівна, Кравченко Юлія Ігорівна

**ВПЛИВ МІЖНАРОДНИХ САНКЦІЙ НА ЕКОНОМІЧНУ
БЕЗПЕКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ.....28**

Павленко Ганна Михайлівна, Шкуровська Світлана Володимирівна

**РОЛЬ ФІНАНСОВИХ ЦЕНТРІВ У ПІДВИЩЕННІ
ФІНАНСОВОЇ ГРАМОТНОСТІ ТА
КРЕДИТОСПРОМОЖНОСТІ МАЛИХ АГРОВИРОБНИКІВ.....31**

Тимощук Микита Олександрович

ПЕРЕВАГИ ТА НЕДОЛІКИ РИНКУ КАРШЕРІНГУ В УКРАЇНІ.....33

Наукове видання

«Світ наукових досліджень. Випуск 40»

Рік заснування – 2011

Видання виходить 11 разів на рік

Відповідальний за випуск *У.О. Русенко*
Комп'ютерне верстання *О.В. Ковальський*

Підписано до друку 06.05.2025
Формат 60x84/16. Папір офсетний. Друк на дублікаторі.
Умов.-друк. арк. 4,5. Обл.-вид. Арк 4,95.
Тираж 50 прим.

Громадська організація «Наукова спільнота»
46027, Україна, м. Тернопіль, вул. Загребельна, 23
Ідентифікаційний код 41522543
тел. 0979074970
E-mail: rusenkos@ukr.net

Віддруковано ФО-П Шпак В.Б.
Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи до
Державного реєстру видавців, виготовлювачів і розповсюджувачів
видавничої продукції серія ДК№7599 від 10.02.2022р.
Свідоцтво про державну реєстрацію № 073743
СПП № 465644
Тел. 097 299 38 99
E-mail: tooums@ukr.net

5. T. Magwai, K. B. Shangase, F. O. Oginga. DNA Methylation and Schizophrenia // Cells. – 2021. – 10(11). – p. 2890. – DOI: <https://doi.org/10.3390/cells10112890>
6. K. K. Goh, C.-H. Chen, H.-Y. Lane. Oxytocin in Schizophrenia: Pathophysiology and Implications for Future Treatment. // Int. J. Mol. Sci. 2021. – 22(4). – p. 2146. – DOI: <https://doi.org/10.3390/ijms22042146>
7. S. Galderisi, S. Kaiser. The pathophysiology of negative symptoms of schizophrenia: main hypotheses and open challenges // The British Journal of Psychiatry. – 2023. – DOI: <https://doi.org/10.1192/bjp.2023.63>

РОЛЬ СОМАТИЧНИХ МУТАЦІЙ МІТОХОНДРІАЛЬНОЇ ДНК У ПАТОГЕНЕЗІ МІТОХОНДРІАЛЬНИХ ЕНЦЕФАЛОПАТІЙ

Савчук Анастасія Володимирівна

*студентка, Національний медичний університет
імені О.О.Богомольця, м. Київ, Україна*

Михайлова Алла Георгіївна

*старша викладачка, Національний медичний університет
імені О.О.Богомольця, м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0003-4710-9081*

Яніцька Леся Василівна

*кандидат біологічних наук, доцент,
Національний медичний університет
імені О.О.Богомольця, м. Київ, Україна
ORCID: 0000-0002-8116-2022*

Інтернет-адреса публікації на сайті:

<https://www.economy-confer.com.ua/full-article/6195/>

Мітохондріальні енцефаломіопатії (МЕП) – це рідкісні генетичні захворювання, які вражають переважно нервову та м'язову системи внаслідок порушення функцій мітохондрій. Класичними прикладами МЕП є синдроми MELAS, MERRF та Лея. У більшості випадків причина є патогенні мутації мітохондріальної ДНК (мтДНК), що успадковані по материнській лінії. Однак частина випадків обумовлена соматичними мутаціями, включаючи великомасштабні делеції або точкові варіанти мтДНК, що виникають de novo [2, 5].

МтДНК присутня в клітині у великій кількості копій, що зумовлює явище гетероплазмії – одночасне існування нормальних і мутантних копій. Коли рівень мутантної ДНК перевищує поріг (залежно від мутації – 60-90%), відбувається порушення енергетичного метаболізму клітин [4, 5]. Одна й та сама мутація може викликати широкий спектр фенотипових проявів – від безсимптомного носійства до тяжкої патології [2, 4].

Синдром MELAS найчастіше асоціюється з мутацією m.3243A>G у гені tРНК^{Leu}(UUR), синдром MERRF – з мутацією m.8344A>G у гені tРНК лізину,

синдром Лея – з мутаціями в гені МТ-АТР6. Деякі мітохондріальні захворювання обумовлені гомоплазматичними варіантами, інші – гетероплазматичними. Значну роль також відіграють великі делеції мтДНК, які, як правило, не є спадковими, а виникають *de novo* під час ембріогенезу [1, 2].

Соматичні мутації можуть виникати на різних етапах: у гаметах, під час дроблення зиготи або впродовж життя організму. Їх розподіл між клітинами визначається механізмами вегетативної сегрегації та випадкового дрейфу. У постмітотичних тканинах зокрема в м'язах і нейронах, такі мутації мають тенденцію до накопичення з віком. Наприклад, рівень мутації m.3243A>G у лейкоцитах знижується, тоді як у м'язах – стабільно високий [1, 4].

Для діагностики мітохондріальних енцефалопатій застосовують сучасні молекулярно-генетичні методи, зокрема секвенування нового покоління (NGS), яке має високу чутливість до виявлення гетероплазмії. Важливо проводити аналіз не тільки крові, але й тканин з вищим мутаційним навантаженням – епітелію, м'язової тканини. Додатково використовуються цифрова ПЛР та методи одно-клітинного секвенування, що дають змогу точніше визначити рівень гетероплазмії [3, 5].

Клінічні прояви захворювання залежать від рівня гетероплазмії, розподілу мутації по тканинах та взаємодії з ядерним геномом. Навіть у носіїв однієї й тієї ж мутації можуть спостерігатися різні клінічні форми – від легких до тяжких. У деяких випадках можливий спорадичний перебіг без сімейного анамнезу [1, 4].

У діагностиці важливо застосовувати комплексний підхід: поєднання генетичного аналізу мтДНК, скринінгу гетероплазмії, моніторингу клінічних ускладнень. На сьогодні специфічного лікування не існує, проте активно досліджуються перспективні напрями, зокрема редагування мтДНК (наприклад, з використанням mitoTALEN або DddA-специфічних систем) та технологія мітохондріального донорства [2, 5].

Крім генної терапії, розробляються наступні підходи до зниження гетероплазмії: стимуляція мітофагії, застосування ніацину, підвищення NAD^+ . Хоча ці стратегії перебувають на ранніх стадіях дослідження, вони демонструють потенціал для майбутнього лікування мітохондріальних захворювань [3].

Висновок. МЕР становлять складну групу захворювань із широкою клінічною варіативністю та генетичною гетерогенністю, що потребує індивідуалізованого підходу до діагностики та менеджменту пацієнтів. Використання високоточних молекулярно-генетичних методів дає змогу виявляти навіть мінімальні рівні мутацій, а розширення діагностичних стратегій поза межі стандартного аналізу крові дозволяє глибше зрозуміти механізми захворювання. Наразі триває пошук терапевтичних рішень, здатних не лише компенсувати порушення клітинного енергетичного метаболізму, а й цілеспрямовано модифікувати патогенетичні процеси. Вивчення цих патологій відкриває нові горизонти для розвитку інноваційних методів лікування та впровадження персоналізованих терапевтичних стратегій.

Список літератури:

1. Glynos A., Bozhilova L.V. et al. High-throughput single-cell analysis reveals progressive mitochondrial DNA mosaicism throughout life. Sci Adv. 2023. 9 (43): eabn 4038. DOI: 10.1126/sciadv.adi4038
2. Li J., Liang Q. et al. Pathogenic mitochondrial DNA 3243A>G mutation: From genetics to phenotype. Front Genet. 2022. 13, C. 933556. DOI:10.3389/fgene.2022.951185
3. López-Gallardo C. A. et al. Advances in mt-tRNA mutation-caused mitochondrial disease modeling. Front. Genet. 2020. 11, C. 610764. DOI: 10.3389/fgene.2020.610764
4. Mullin N. K. et al. Multimodal single-cell analysis of nonrandom heteroplasmy distribution in human retinal mitochondrial disease. JCI Insight. 2023. 8 (14), C. 165937. DOI: 10.1172/jci.insight.165937
5. Turnbull D. M., Vincent A. E. Mitochondrial DNA disorders: from pathogenic variants to preventing transmission. Hum Mol Genet. 2021. 30 (2), C. 245-253 DOI: 10.1093/hmg/ddab156

ОСОБЛИВОСТІ ЗАБРУДНЕННЯ БЕНЗ(А)ПІРЕНОМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ОБ'ЄКТІВ ДОВКІЛЛЯ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ

Савчук Анастасія Володимирівна
студентка, Національний медичний
університет імені О.О. Богомольця

Салюк Марина Євгеніївна
студентка, Національний медичний
університет імені О.О. Богомольця

Вавріневич Олександр Сергійович
студент, Національний медичний
університет імені О.О. Богомольця

Науковий керівник: Омельчук Сергій Тихонович
доктор медичних наук, професор, член-кореспондент
Національної академії медичних наук України

Інтернет-адреса публікації на сайті:
<https://www.economy-confer.com.ua/full-article/6194/>

Бенз[а]пірен є п'ятикільцевий поліциклічний ароматичний вуглеводень. За нормальних умов має вигляд світло-жовтих кристалів, із температурою плавлення 179 °С. Структурна формула наведена на рис. 1 [1; 2].

<i>Медведєв Микита Романович, Овсяннікова Вікторія Олександрівна</i> УДОСКОНАЛЕННЯ ДІЯЛЬНОСТІ ОРГАНІВ ПУБЛІЧНОЇ ВЛАДИ В УМОВАХ ІНФОРМАЦІЙНОГО СУСПІЛЬСТВА ЯК ІНСТРУМЕНТ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ ДЕМОГРАФІЧНОЇ СИТУАЦІЇ.....	106
--	------------

Соціальні комунікації

<i>Албул Ірина Володимирівна</i> ВПЛИВ СОЦІАЛЬНО-ЕМОЦІЙНОГО ТА ЕТИЧНОГО НАВЧАННЯ (СЕЕН) НА СОЦІАЛЬНІ КОМУНІКАЦІЇ.....	109
---	------------

Медичні науки

<i>Aneeq Akhtar Buch</i> INVESTIGATION OF ATHLETES FROM VARIOUS CATEGORIES OF SPORTS FOR THE PRESENCE OF ANAEMIA IN ODESA REGION (SOUTH OF UKRAINE).....	111
--	------------

<i>Lay Doshi Hemantkumar, Yuliya Tyravska</i> SHORT-TERM IMPACT OF FASTING ON CARDIAC AUTONOMIC FUNCTION: A CORRELATIVE ANALYSIS USING HEART RATE VARIABILITY AND GLYCEMIC PARAMETERS.....	113
--	------------

<i>Viktoriia Mishkurova</i> WHEN THE SOUL HURTS, THE HEART SUFFERS: THE DOUBLE PUNCH OF DEPRESSION AND CARDIOVASCULAR DISEASE.....	115
--	------------

<i>Андрійчук Марія Дмитрівна, Башинська Дар'я Олександрівна, Бойко Олександра Олегівна</i> ШТУЧНИЙ ІНТЕЛЕКТ У МЕДИЦИНІ: ПОКРАЩЕННЯ ДІАГНОСТИКИ, АНАЛІТИКА ДАНИХ ТА ЕТИЧНІ АСПЕКТИ ВПРОВАДЖЕННЯ.....	118
---	------------

<i>Андрюхіна Софія Андріївна, Гончарова Наталя Миколаївна, Колесник Варвара Петрівна</i> ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ АПЕНДЕКТОМІЄЮ ТА РИЗИКОМ ВИНИКНЕННЯ У ПОДАЛЬШОМУ ЗАПАЛЬНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ КИШЕЧНИКА.....	121
<i>Горностай Романа, Михайлова Алла Георгіївна, Яніцька Леся Василівна</i> МІТОХОНДРІАЛЬНА ЗАМІСНА ТЕРАПІЯ.....	123
<i>Комишан Ірина Вадиміна, Тимошенко Вячеслав Михайлович, Коршєнко Володимир Олександрович, Романюк Марія Вікторівна</i> ІНДИВІДУАЛЬНИЙ СВІДОМИЙ ВИБІР ЗДОБУВАЧАМИ ВИЩОЇ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ.....	126
<i>Кушнір Роман Володимирович, Михайлова Алла Георгіївна, Яніцька Леся Василівна</i> РОЛЬ АГРЕГАЦІЇ АЛЬФА-СИНУКЛЕЇНУ У ПАТОГЕНЕЗІ ХВОРОБИ ПАРКІНСОНА.....	129
<i>Момот Неоніла Петрівна, Михайлова Алла Георгіївна, Яніцька Леся Василівна</i> ЗНАЧЕННЯ БІОМАРКЕРІВ ДЛЯ РАННЬОЇ ДІАГНОСТИКИ ЗЛОЯКІСНИХ НОВОУТВОРЕНЬ.....	131
<i>Покотилєнко Марія Ігорівна, Михайлова Алла Георгіївна, Яніцька Леся Василівна</i> ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ мікроРНК ДЛЯ РАННЬОЇ ДІАГНОСТИКИ ХВОРОБИ АЛЬЦГЕЙМЕРА.....	134
<i>Попова Тетяна Вікторівна, Кривчикова Марія</i> СУЧАСНІ УЯВЛЕННЯ ЩОДО ФІЗІОЛОГІЧНИХ МЕХАНІЗМІВ РОЗВИТКУ ШИЗОФРЕНІЇ.....	136
<i>Савчук Анастасія Володимирівна, Михайлова Алла Георгіївна, Яніцька Леся Василівна</i> РОЛЬ СОМАТИЧНИХ МУТАЦІЙ МІТОХОНДРІАЛЬНОЇ ДНК У ПАТОГЕНЕЗІ МІТОХОНДРІАЛЬНИХ ЕНЦЕФАЛОПАТІЙ.....	139

<i>Савчук Анастасія Володимирівна, Салюк Марина Євгеніївна, Вавріневич Олександр Сергійович</i>	
ОСОБЛИВОСТІ ЗАБРУДНЕННЯ БЕНЗ(А)ПРЕНОМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ОБ'ЄКТІВ ДОВКІЛЛЯ НА ТЕРИТОРІЇ УКРАЇНИ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	141
<i>Салюк Марина, Михайлова Алла Георгіївна, Яніцька Леся Василівна</i>	
РОЛЬ ВАРІАЦІЙ МІТОХОНДРІАЛЬНОЇ ДНК ТА МІТОХОНДРІАЛЬНОЇ ДИСФУНКЦІЇ У ПАТОГЕНЕЗІ РОЗЛАДІВ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРУ.....	144
<i>Стахова Дар'я, Михайлова Алла Георгіївна, Яніцька Леся Василівна</i>	
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗРОБКИ ВАКЦИН НА ОСНОВІ мРНК.....	147
<i>Страховецька Марина Віталіївна, Забровський Іван Павлович, Могиленець Олена Іванівна</i>	
ЕФЕКТИВНІСТЬ ПОПЕРЕДЖЕННЯ РОЗВИТКУ ПЕРЕДРАКУ ТА РАКУ ШИЙКИ МАТКИ, ЩО СПРИЧИНЕНІ ВІРУСОМ ПАПЛОМИ ЛЮДИНИ, ШЛЯХОМ ВАКЦИНАЦІЇ ДІВЧАТ ПІДЛІТКОВОГО ВІКУ.....	149
<i>Ткаченко Сергій Сергійович, Родинський Олександр Георгійович, Гуревич Євгенія Олегівна</i>	
ФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ ЕФЕКТУ ПЛАЦЕБО В ФУНКЦІОНУВАННІ СЕРЦЕВО-СУДИННОЇ СИСТЕМИ.....	153
<i>Ткаченко Сергій Сергійович, Родинський Олександр Георгійович, Гуревич Євгенія Олегівна</i>	
ФІЗІОЛОГІЧНІ МЕХАНІЗМИ «СОННОГО ПАРАЛІЧУ».....	156
<i>Хопта Надія Степанівна, Соколовський Юрій Володимирович</i>	
ПОРУШЕННЯ БІОЕЛЕМЕНТНОГО СКЛАДУ СТЕГНОВИХ КІСТОК ТА МАРКЕРІВ КІСТКОВОГО МЕТАБОЛІЗМУ У ЕКСПЕРИМЕНТАЛЬНИХ ТВАРИН ПІД ВПЛИВОМ ІОНІВ КАДМІЮ.....	160
<i>Щербина Ярослава Сергіївна, Подзігун Лариса В'ячеславівна, Матківська Ружена Михайлівна</i>	
3D-МОДЕЛЮВАННЯ ЯК ІННОВАЦІЙНИЙ ІНСТРУМЕНТ АНАТОМІЧНОГО НАВЧАННЯ: НА ПРИКЛАДІ ДОДАТКА COMPLETE ANATOMY.....	163

**МІЖНАРОДНІ МУЛЬТИДИСЦИПЛІНАРНІ
НАУКОВІ ІНТЕРНЕТ-КОНФЕРЕНЦІЇ**

www.economy-confer.com.ua

СВІТ НАУКОВИХ
ДОСЛІДЖЕНЬ
Випуск 40

*Збірник наукових публікацій міжнародної
мультидисциплінарної наукової інтернет-конференції*

24-25 квітня 2025 р.

